

**MUHAMMED
A.S. -
INSPIRACIJA ZA
DOBROČINSTVO**

Omer BEGIĆ

Allah dž.š. u Kur'anu kaže: "A tebe smo kao milost svjetovima poslali." (el-Enbija,107)

"Samo Allahovom milošću ti si blag prema njima, a da si osoran i grub, razbjegli bi se iz tvoje blizine, zato im praštaj i moli se da im bude oprosteno i dogovaraj se s njima, jer Allah zaista voli one koji se uzdaju u Njega." (Ali-Imran,159)

Božijom voljom Muhammed a.s. je rano ostao siročče, ali Njegova milost nije reakcija na sirotost, nego čin u skladu sa životom. Njegova milost je milost snažnih, a ne slabih i jadnih.

On je rekao: "Smilovao se Milostivi milosrdnima!"

"Budite milostivi onima na Zemlji, vama će se smilovati Onaj na nebesima!"

Brojni su primjeri iz njegovog života, koje govore o njegovoj milosti. Jednom prilikom ga vidimo kako rasplakanim roditeljima vraća sina koji je došao tražeći da ide u borbu. Čujemo ga kako govori: "Njima se vrati, pa ih nasmiji kao što si ih rasplakao."!

Dakle, milosrđe duše kod Muhammeda a.s. znači i milost i milosrđe i dobročinstvo prema roditeljima. Kad se neko dobro djelo pretvara u mučenje i kad se čini na račun milosti prema čovjeku, nema pravu vrijednost kad se čini na račun milosrđa prema roditeljima.

Krug milosti kod Muhammeda a.s. širi se tako da njena toplota pokriva sve ono osjeća hladnoću. Ona obuhvata i čovjeka i životinju. Na mjestima gdje ima potrebe za milošću, on insistira na njenim posebnim oblicima. Tako kada podstiče na milost prema djetetu, prvenstveno je usmjerava prema siročetu ili nahočetu ili bodri na milost prema životinji koja radi, a posebno naglašava milost prema životinji koja se kolje. Milost u najsitnijim vidovima olakšava ljudima život i čini ga ljepšim. Ima situacija kada socijalno ugroženi moraju da se zadužuju, ali im niski prihodi onemogućavaju da pokrivaju dugove, zbog čega mnogo pate.

Muhammed a.s. zacjeljuje njihove rane. On ne kaže povjericu da se odrekne svojih potraživanja, ali ono što može jeste da pričekava dužnika i da strpi dok ne dođu bolja vremena za njega i prilika da dug oduži u ovom smislu je i njegov hadis:

"Ko olakša nevoljnom na ovom svijetu, Allah će njemu olakšati na budućem..."

Allah pomaže čovjeka, sve dok on pomaže svom bratu. Ko pričekava dužnika ili se odrekne dijela duga, Allah će ga na Sudnjem danu smje-

stiti pod hlad svog prijestolja, kad neće biti drugog hlada."

Odabrani Poslanik a.s. razmišlja o načelu milosti, koja je za njega velika vrijednost jer je za njega svako dobro djelo prožeto milošću ibadet. Kada je u pitanju strah od Allaha dž.š., njega Muhammed a.s. nije eliminisao iz svojih sredstava vaspitanja. Međutim Muhammed a.s. je i pored zastrašivanja os Božije kazne, govorio i o Božijoj milosti i nadi u nju. On je govorio o Božijoj milosti, i gajenje nade u nju koja je alternativna strahu.

Svi oblici milosti koje susrećemo na zemlji su samo jedan od stotinu dijelova-Božije milosti, a 99 zadržao za Sudnji dan, kada će potreba za Njegovom milošću biti veća. Muhammedova a.s. milost djeluje u jasnom i pozitivnom pravcu. Njegova milost prema ljudima se ogleda u želji da od njih odstrani grijeh. I poziva ih blagom i milostivom Gospodarom koji prašta i prima pokajanje onih koji mu se obraćaju. Nježni roditeljski postupci kojima se izražava ljubav prema djeci je milost i nježnost. Lijepa riječ je milosrđe. Blag pogled je milosrđe.

Ali Muhammedova a.s. milost se nije zadržala samo na čovjeku. Ona je vodila računa i o drugim živim stvorenjima. Životinja je dostojna milosti, jer ona nije u stanju da se žali, da kuka i zove u pomoć.

Alejhiselam kaže: "Jedna žena je kažnjena zbog mačke, jer ju je zatvorila dok nije uginula. Nije je hranila ni pojila, niti pustila da po zemlji traži hranu."

Jednom je prekorio jednog Medineliju koji nije dovoljno hranio devu i da je previše gonio. Ovo su odbljesci milosti Muhammeda a.s., njegove milosti prema ljudima. Njegove milosti prema svemu živom.

Muhammed a.s. je rekao: "Allahu je najdraži onaj koji najviše koristi ljudima."

Muhammed a.s. je pomagao svima onima kojima je njegova pomoć bila potrebna i kojima je mogao pomoći. Pomaganje drugima on uzdiže na nivo najboljih dobrih djela. Istinski vjernik se u ovoj osobini ugleda na Muhammeda a.s. i u pružanju te pomoći, on vidi istinsku Božiju blagodati i odliku. Poslanik a.s. nas uči da naša pomoć bude iskrena, poštena i pravedna pružena pomoć da bi bila kod Allaha dž.š. primljena i nagrađena, bez dunjalučkih interesa. On je preporučio da se međusobno darivamo, jer izmjenjivan je poklona jača prijateljstva. Kad nekome od srca izađemo u susret, na taj način

mu dajemo zekat na svoju čast, pa ako bi zato primili makar i poklon, to bi bilo kao da siromahu dajemo zekat na imovinu, a onda od njega uzimamo nešto kao protuvrijednost i nagradu za zekat. S obzirom na činjenicu da rješenje ljudskih problema i potreba, pogotovu ako su u pitanju problemi od općedruštvenog značaja iziskuju snagu kojom uglavnom raspolažu organi uprave i vlasti. To Poslanik a.s. ove potrebe čini amanetom koji daje na čuvanje odgovornima.

Čovjekoljubivi i plemeniti Muhammed a.s. za ljude uklanja sve barijere s puta i ptvara sva vrata da na njih iziđu čovjekovi problemi i nevolje. Briga o ljudima i njihovim nevoljama je suština posla i obaveza onih koji su na vlasti, a vlast treba povjeriti samo jakim, čistim, pravednim i čestitim osobama, koji će opravdati to ukazano povjerenje. Političari bi morali dobro proučiti biografije pravednih halifa hulefai-rašidina, pa se u njih ugledati u obavljanju dužnosti. Vlast je žrtva, a ne trgovina. Ona je služenje, a ne uzdizanje i brzo bogaćenje. Danas je pojednici smatraju najvišim dometom, pa troše silne pare na predizborne kampanje. Ako imamo u vidu njegove riječi "da će pastir biti pitan za svoje stado" bićemo oprezniji prije nego što se prihvatimo nekog emaneta. Božiji poslanik a.s. se izuzetno brinuo za ljude, čak i na uštrb sebe i svoje porodice. Stanovnici Medine u to doba su živjeli oskudno. I njegova porodica je dijelila njihovu sudbinu. On je bogate podsticao na darežljivost, a kritikovao one koje gomilaju i škrtare. Svoje ashabe je jedanput upitao: "Kome je imetak njegovog nasljednika draži od vlastitog imetka"? "Božiji poslanice"! Nema niko da mu njegov imetak nije draži"-odgovoriše. "Njegov imetak je ono što ponudi, odnosno što potroši i podijeli, a imetak njegovog nasljednika je ono što ostavi, odnosno ono što sakupi i nagomila"...

Jednog dana su ga posjetili pripadnici plemena Benu Amr ibn Avfa koji su svoje bašte ogradili velikim zidovima, a Muhammed a.s. ih je upozorio: "Ensarije, vi ste još u džahilijetu, kad niste vjerovali u Allaha pomagali sirotinju i dijelili imovinu, a sada kad vas je Allah usrećio islamom i poslanikom vi ograđujete svoje imetke! Znajte ensarije da za ono što pojede čovjek ima nagrada. Da za ono što pojede životinja i ptica, takođe ima nagrada. Čim su ensarije čule ove riječi, vratili su se i porušili zidove oko svojih imanja. On pravi letimičnu, ali odlučujuću

komparaciju darežljivih i škrtih pa veli: "Darežljivi je blizu Allaha, blizu dženneta, blizu ljudi, daleko od vatre..."

"Škrt je daleko od Allaha, daleko od Allaha, daleko od dženneta, daleko od ljudi, blizu vatre..."

On želi da imetak bude sluga, a ne gospodar. Želi da siromasima olakša život. On naređuje ljudima da pružaju drugima bilo kakvu pomoć, kada mu se jedne prilike grupa siromaha žalila da nemaju imetka koga bi dijelili, on im je odgovorio: "Dobro ima više vrata: Slavljenje, hvaljenje i veličanje Allaha, naređivanje dobra, zabranjivanje poroka..."

Potom je dodao: "Da s puta ukloniš ono što smeta, da saopštiš gluhom, da pokažeš put slijepom, da uputiš onoga što pita kako će doći do onoga što treba, da svojim nogama požuriš i pomogneš onoga ko traži pomoć, da snagom svoje mišice podnosiš potrebu slabog..."

On je pazio i na ljudsko dostojanstvo, pa je zabranio da dobročinitelji svoja dobročinstva kvare prigovaranjem i vrijeđanjem onih kojima su ih učinili.

Ako se radi o pomoći materijalne prirode, bolje je pomagati tajno.

Divan li je Muhammed a.s.. čovjek plemenitog srca i velike ljubavi. On međuljudske odnose čisti od svih korova. On pomaganje ljudima diže na stepen obaveze, koju je promovisao na sve moguće načine. Takvi i jesu otkucaji milostivog srca koje je sa ljudima saosjećalo njihove bolove i želje. Njegovo srce je provelo život budno obožavajući svoga Gospodara i otklanjajući od ljudi nevolje i pomažući im u teškim situacijama. Ovo je Poslanikov a.s. pravac. Srž njegova djelovanja je namaz i pobožnost. On je čovjek u kome su se objedinile sve vrhunske kvalitete na tako savršen način da su dotigle ovozemaljsko savršenstvo u snazi i harmoniji.

Allah dž.š. ga je odabrao, očistio od svih mahana kojima su ljudi skloni i odlikovao mnogim odlikama. Ovo je Muhammedov a.s. humanizam, koji je širok kao horizont, obilan kao svjetlo i pun kao oblak. Muhammed a.s. je svjetiljka i vodič za sve ljude na ovom svijetu, a šefa-adžija za svoj ummet na ahiretu. Ko hoće neka od ovog humanizma i čovjekoljublja prema svojim mogućnostima uzme lijep primjer i uzor, u koga će se ugledati ako želi lijepo proživjeti na ovom svijetu i biti od sretnika u džennetu.